

Finanspolicy

Antagen av kommunfullmäktige den 2007-05-24

Ändringar införda till och med KF 2014-12-18

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	2
1.1 Syfte	2
1.2 Risker	2
1.3 Mål.....	3
2. KONTROLL OCH RAPPORTERING	3
2.1 Styrning	3
2.2 Kontroll, rapportering och uppföljning	3
3. ORGANISATION	4
3.1 Kommunen och de kommunala bolagen	4
3.2 Fördelning av ansvar och befogenheter	4
3.3 Extern förvaltning av kommunens medel.....	6
3.4 Förvaltning av andra organisationers medel.....	6
4. TILLGÅNGAR.....	6
4.1 Likviditetshantering	6
4.2 Kortfristig placering	7
4.3 Motparter.....	7
5. SKULDER	8
5.1 Upplåning	8
5.2 Finansiell leasing.....	8
6. BORGEN	8
6.1 Omfattning.....	8
6.2 Riskbedömning, säkerhet, avgifter.....	9
6.4 Beslut, underskrift	9
6.5 Uppföljning, redovisning.....	9
7. FÖRVALTNING AV PENSIONSMEDEL	10
7.1 Allmänt	10
7.2 Placeringsregler	10
7.3 Uppföljning och rapportering.....	17
8. DERIVATINSTRUMENT - FÖRSÄKRINGSINSTRUMENT	18
9. ETISKA REGLER	18
10. ÖVERGÅNGSREGLER	19
Kommunstyrelsens beslut:	19
Ordlista.....	21

1. INLEDNING

1.1 Syfte

Syftet med finanspolicyn är att ge kommunen och koncernen ett regelverk som säkerställer att man genom att följa detsamma kommer att uppfylla Kommunallagens krav i 8 kap. 2:a och 3:e paragraferna avseende medelsförvaltning.

Finanspolicyn gäller även för kommunens majoritetsägda bolag.

1.2 Risker

All form av ekonomisk verksamhet innebär alltid ett visst mått av finansiellt risktagande. En passiv finansförvaltning innebär att inga åtgärder vidtas för att minimera eller parera risker. Genom en aktiv finansförvaltning skapas möjligheter till ett rationellt hanterande av risker med beaktande av den kostnad som det medför att minska eller eliminera risker.

Inom ramen för denna policy skall följande risker hanteras:

- valutarisk - värdeförändring av en valuta i förhållande till andra valutor. Kommunkoncernen skall inte ta några valutarisker vid placering av likviditeten. Endast placeringar i svensk valuta får förekomma. Detta gäller dock inte de medel som avsatts för pensionsändamål. Kommunkoncernen skall inte ta några valutarisker vid nyupplåning. Om upplåning sker i utländsk valuta skall valutarisken omedelbart försäkras bort.
- ränterisk – värdeförändring på en räntebärande position som följd av ändrade marknadsräntor. Ränte- och kursriskerna begränsas dels genom begränsningar av vilka instrument som är tillåtna dels genom begränsning av bindningstider.
- kreditrisk - motpartsrisk – risken att en motpart inte fullgör sina förpliktelser. Motpartsrisken begränsas genom att godkända motparter för affärer fastställs.
- likviditetsrisk – risken att en placering inte kan omsättas i likvida medel utan påtaglig kostnadsökning. Likviditetsriskerna begränsas genom likviditetsplanering och val av placeringsformer/värdepapper som vid var tidpunkt kan disponeras/säljas. Löptiden på placerade medel skall anpassas till framtida behov av betalningsmedel på kort och medellång sikt i enlighet med likviditetsplanen.

- administrativ risk - risk för störningar inom de administrativa rutinerna. Det kan gälla personal, datasystem med mera. Dessa störningar kan uppträda dels hos den externa förvaltaren, dels hos den egna organisationen. För att begränsa den administrativa risken hos den externa förvaltaren krävs en kvalitetskontroll dels i samband med upphandlingen och avtalstecknandet, dels fortlöpande under avtalstiden. För att begränsa den administrativa risken i den egna organisationen krävs en klar organisation och tydliga befattningsbeskrivningar samt en fortlöpande intern kontroll och revision.

1.3 Mål

Inom ramen för Kommunallagens bestämmelser och denna policy skall kommunkoncernens finansverksamhet drivas så att:

- Koncernens betalningsförmåga på kort och lång sikt säkerställs.
- Riskerna hålls på en låg nivå med hänsyn tagen till kraven på god avkastning. Risknivånskiljer sig åt mellan pensionsförvaltning och övrig finansförvaltning beroende på att de medel som avsatts för pensionsförpliktelser är av mycket mer långsiktig karaktär än övrigfinansförvaltning.
- Kapitalanvändning och kapitalanskaffning bedrivs effektivt.
- Finansnettot blir bästa möjliga, genom att medel placeras så att så god avkastning som möjligt erhålls och att de finansiella kostnaderna så låga som möjligt.

2. KONTROLL OCH RAPPORTERING

2.1 Styrning

Bolagen skall fortlöpande samråda med kommunen i finansiella frågor och i god tid informera finansförvaltningen om alla finansiella behov såsom upplånings- och placeringsbehov.

2.2 Kontroll, rapportering och uppföljning

Kommunen skall ha rutiner som säkerställer god kontroll, rapportering, uppföljning och utvärdering. Det är därför av stor vikt att det finns en ändamålsenlig organisation, klara rutiner och ett fungerande kontrollsystem i form av en utvecklad ränteriskhantering, en uppföljning via benchmark och rapportkrav.

2.2.1 Kontroll

Administrationn av löpande finansieringsavslut, handhavande av aktuell dokumentation – reverser, avtal, borgensförbindelser – bokföring av ingångna avtal, överföring av pengar mellan långivare, kommunala företag, placeringsinstitut, banker och kommunen handhas av ekonomienheten.

För att åstadkomma intern kontroll skall förutom behörig person som genomfört en affär ytterligare en person kontrollera att affären är i överensstämmelse med finanspolicy. Vid finansiella transaktioner skall delegationer och attesträtter vara upprättade.

2.2.2 Rapportering och uppföljning

För att ge kommunens ledning kontinuerlig information som rör medelsförvaltningens utveckling, skall ett väl fungerande rapportsystem finnas. Avvikelser från fastlagd policy skall snarast rapporteras. Uppföljning mot finanspolicy ska ske fortlöpande.

3. ORGANISATION

3.1 Kommunen och de kommunala bolagen

För att hantera koncernens ekonomi effektivt skall kommunen på det sätt och inom de ramar som kommunfullmäktige beslutar, samordna de finansiella frågorna för de enheter som ingår i kommunkoncernen.

Samordningen mellan kommunen och de kommunala företagen regleras i denna policy, i riktlinjer för respektive företag och i ägardirektiv till företagen. För företagen hänvisas i övrigt till Aktiebolagslagens (ABL) bestämmelser.

Endast de helägda bolagen där kommunen har ett rättsligt bestämmande inflytande ingår i kommunkoncernen.

3.2 Fördelning av ansvar och befogenheter

För den kommunala koncernen skall följande ansvars- och befogenhetsfördelning gälla för den finansiella verksamheten.

Kommunfullmäktige	Beslutar om finanspolicy för kommunen.
	Beslutar om finansiella mål, borgen, ramar för upplåning samt för vad som ska avskiljas som pensionsmedel.

Kommunstyrelsen

Ansvarar för kommunens medelsförvaltning.

Ansvarar för upplåning, placering av kommunens medel, utlåning, borgen, leasing samt externa förvaltningsuppdrag och eventuell förvaltning av andra organisationers medel.

Kommunstyrelsen är formell medelsförvaltare och delegerar kommunfullmäktiges förvaltningsuppdrag till ekonomienheten.

Ekonomienheten

Ansvarar under kommunstyrelsen för genomförandet av den finansiella verksamheten på de sätt och inom de ramar som kommunstyrelsen beslutar.

- Ansvarar för att kommunens finansförvaltning sköts på ett effektivt sätt och inom de ramar som lagar och förordningar samt denna finanspolicy ger.
- Beslutar, inom ramen för kommunstyrelsens delegation, om upplåning, placering av kommunens medel, utlåning, borgen, leasing samt externa förvaltningsuppdrag och eventuell förvaltning av andra organisationers medel.
- Företräder kommunen gentemot externa parter.
- Initierar och utarbetar förslag till uppdateringar av finanspolicyn.
- Rapporterar utfallet av det finansiella resultatet till kommunstyrelsen enligt plan
- Lämnar vid behov erforderlig service i finansiella frågor till kommunens helägda bolag.

De kommunala bolagen

Angående respektive styrelses ansvar för företagets finansiella verksamhet och risker hänvisas till Aktiebolagslagen (ABL).

3.3 Extern förvaltning av kommunens medel

I de fall extern förvaltning förekommer, skall skriftligt avtal upprättas mellan kommunen och/eller i kommunkoncernen ingående bolag och den externa förvaltaren. Avtalen skall utformas så att den externa förvaltarens uppdrag inte strider mot kommunens finanspolicy. Extern förvaltning skall godkännas av kommunstyrelsen.

3.4 Förvaltning av andra organisationers medel

Vid förvaltning av annan organisations medel, till exempel stiftelse, skall skriftligt avtal om förvaltningen upprättas under förutsättning att den överstiger 5 basbelopp. Kommunen eller i kommunkoncernen ingående helägda bolag får inte åta sig förvaltningsuppdrag som innebär att risktagandet eller utfästelsen går utöver kommunens finanspolicy. Förvaltning av andra organisationers medel skall godkännas av kommunstyrelsen.

4. TILLGÅNGAR

4.1 Likviditetshantering

För att nå en effektiv penninghantering skall samordnad likviditetsplanering erbjudas för kommunkoncernens helägda bolag. Detta sker genom att Kommunkoncernens kassaflöden skall samlas i ett koncernkonto så att kommunkoncernens ut- och ingående betalningsströmmar kan kvittas mot varandra.

Via koncernkontot erhålls en maximal avkastning på rörelsekapitalet. Penningflödena länkas då samman via internkrediter och slutligen via extern checkräkningskredit.

Kravet på god säkerhet i kommunkoncernens medelsplacering innebär bland annat att kredit-, ränte- och likviditetsrisker skall undvikas eller minimeras.

Vid placering av kommunkoncernens medel skall därför sådana former väljas att kravet på lågt risktagande tillgodoses och att – med beaktande av detta – bästa möjliga förräntning eftersträvas.

Likviditet, som tillfälligt inte behövs för den dagliga verksamheten, får placeras med de riskbegränsningar som framgår av punkt 4.3. Placering i såväl enskilda värdepapper som fondförvaltning är tillåtna.

4.2 Kortfristig placering

Kortfristig placering av överskottslikviditet eller vidareutlåning av kortfristig upplåning inom koncernen, skall ske med beaktande av kravet på godtagbar kreditrisk och med hänsynstagande till övriga risker och likviditetsaspekter av sådana placeringar. Högsta möjliga avkastning skall eftersträvas inom ramen för finanspolicyns riskbegränsningar.

4.3 Motparter

Förvärv och avyttring av värdepapper får ske genom i Sverige av Finansinspektionen godkända och verksamma banker och värdepappersbolag.

Likvida medel får placeras i skuldförbindelser utgivna av nedanstående organisationer. Placering får endast ske i papper med hög likviditet där officiell köpkurs fortlöpande ställs av flera aktörer. Skuldförbindelserna skall kunna realiseras inom 30 dagar.

Medel får även placeras i bankräkning hos i Sverige verksamma banker.

ORGANISATIONER

1. Svenska staten
Statliga verk
Av staten helägda bolag
2. Svenska kommuner
Svenska landsting
3. Bostadsfinansieringsinstitut
4. Nordea, S-E-Banken, Swedbank,
Handelsbanken samt övriga i Sverige
verksamma banker med rating
A+/A1 eller högre (Standard & Poors resp. Moodys).
Av dessa banker helägda dotterbolag.
5. Svenska företag med lägst rating K 1.
6. Av kommunen helägda bolag

Inom likviditetsförvaltning får endast räntebärande instrument användas.

Lån och placeringar skall ha en spridd förfallostruktur för att möta likviditetsrisken.

5. SKULDER

5.1 Upplåning

Upptagande av lån sker inom den ram kommunfullmäktige har fastställt i det årliga budgetbeslutet och beslutas av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen kan delegera beslutanderätten.

Upptagande av lån får ske med iakttagande av en ränterisk motsvarande:

- Andel rörliga lån 15-25%
- Snittlöptid 2-4 år
- Förfall max 20% inom ett år (exklusive andelen rörliga lån)

För de kommunala bolagen beslutas upplåningsbehovet av styrelsen, styrelsen tillskriver kommunstyrelsen om behov och ändamål, kommunstyrelsen fattar beslut inom den fastställda ramen och upptagandet av lån sker genom kommunens försorg.

5.2 Finansiell leasing

Finansiell leasing tillåts endast för fordon, kontorsutrustning och IT-utrustning.

6. BORGEN

Kommunen har enligt lag möjlighet att ingå borgen för bolag och organisationer gällande ändamål som hör till kommunens kompetensområde.

6.1 Omfattning

- 1 För av kommunen helägda bolag får borgen omfatta
  - lån till investeringar
  - åtaganden i hyres- eller leasingavtal
  - tillfällig upplåning såsom ett led i det finansiella samarbetet inom koncernen.
- 2 För av kommunen delägda bolag får borgen omfatta
  - andel i åtaganden enligt vad som avtalas med andra delägare

Kommunen har en mycket restriktiv inställning till borgen och nyteckning av borgen. Varje

ärende skall prövas av kommunfullmäktige.

6.2 Riskbedömning, säkerhet, avgifter

Att gå i borgen för någon annans skulder innebär ett risktagande. Borgen är en finansiell tjänst under risktagande och får inte lämnas på villkor som motverkar sund konkurrens.

Beslut om borgen skall föregås av

- analys av investerings- och driftkalkyler för avsedd borgensperiod
- bedömning av borgenstagarens förutsättningar att fullfölja sina åtaganden
- klarläggande av vad borgenstagaren har att lämna kommunen som säkerhet för ett borgensåtagande, där denna tillgång skriftligen skall överlåtas till kreditgivaren som säkerhet för den kredit som kommunen har borgensansvar för, alternativt att borgenstagaren skriftligen förbinder sig att inte pantsätta tillgången.

Kommunen har som borgensman också intresse av att varje investering som finansieras med kommunal borgen som säkerhet för lånen är betryggande försäkrad. Därför skall alla borgensåtaganden med investeringsändamål villkoras med ett förbehåll om att gäldenären skall hålla investeringen försäkrad under hela åtagandetiden.

Borgensavgifter får förekomma dels för att uppnå konkurrensneutralitet, dels för att ge låntagaren incitament att avveckla/amortera lån mot kommunal borgen. Borgensavgift tas ut en gång per år och utgår som en procentuell avgift på gällande borgensåtaganden.

Borgensavgiftens storlek skall i huvudsak motsvara skillnaden mellan räntenivån vid lån mot kommunal borgen och räntenivån vid lån mot annan säkerhet som låntagaren kan erbjuda. Huruvida förutsättningarna för att ta ut borgensavgift föreligger måste bedömas i varje enskilt borgensärende. Uttagande av borgensavgift fastställs i varje enskilt fall av kommunstyrelsen.

6.4 Beslut, underskrift

När kommunfullmäktiges beslut, att medge kommunal borgen, har vunnit laga kraft, får underskrift av handlingar ske.

6.5 Uppföljning, redovisning

Borgenstagaren skall för varje räkenskapsår till kommunen inge årsredovisning omfattande

förvaltningsberättelse, resultaträkning och balansräkning. Borgenstagaren skall därutöver lämna de rapporter och uppgifter kommunen begär.

Kommunen redovisar sina borgensåtaganden i erforderliga register hos ekonomienheten samt i årsredovisningen. Engagemangsuppgifter skall inhämtas från berörda kreditinstitut i samband med årsbokslut.

7. FÖRVALTNING AV PENSIONSMEDEL

7.1 Allmänt

Detta avsnitt gäller för de medel som Kommunfullmäktige beslutat avsätta för pensionsförpliktelser innefattande avkastningen på dessa medel.

7.2 Placeringsregler

7.2.1 Syfte och mål

Medlen skall placeras med hänsyn till pensionsåtagandets art och löptid.

Avsikten är att pensionsmedlen skall placeras med tillfredsställande riskspridning och betryggande säkerhet samt ge en långsiktigt god avkastning enligt de föreskrifter som anges i detta dokument. Målet är att successivt öka konsolideringsgraden, d.v.s. kvoten mellan förvaltade pensionsmedel och pensionsskuld (beräknad enligt praxis inom kommunsektorn).

Målet med placeringsverksamheten är att optimera kapitalets tillväxt på lång sikt, så att kommunens kostnad för pension minimeras.

7.2.2 Tillåtna tillgångslag

Portföljens medel får placeras i följande tillgångslag:

1. Svenska räntebärande värdepapper
2. Svenska och utländska aktier.
3. Likvida medel i svensk valuta.

Derivatinstrument, värdepappersfonder och aktieindexobligationer avseende tillgångslagen ovan får nyttjas i förvaltningen.

7.2.3 Limit för tillgångslag

Tabellen nedan anger högsta och lägsta andel som respektive tillgångslag vid varje tidpunkt

får utgöra av portföljens totala marknadsvärde. Tabellen nedan visar "normalportföljen" samt tillåtna avvikelser.

Tillgångsslag	Min %	Normalläge %	Max %
Svenska aktier	10	30	60
Utländska aktier	0	20	30
Svenska räntebärande	40	50	90
Likvida medel	-	100	

Den totala aktieandelen får dock uppgå till högst 60 procent medan den totala ränteandelen får uppgå till högst 90 procent. De likvida medlen är i normalfallet en restpost och får uppgå till högst 10 procent. Vid särskilda händelser kan hela portföljen föras över i likvida medel.

7.2.4 Belåning

Portföljens tillgångar får, i enlighet med kommunallagen, ej belånas eller pantsättas.

7.2.5 Räntebärande värdepapper

Vid placering i räntebärande värdepapper noterade i svenska kronor gäller följande limiter. Procentalen i tabellen nedan avser andelar av ränteportföljens marknadsvärde.

Emittent/Värdepapper	Max. andel per emittentkategori %	Max. andel per emittent %
Svenska staten eller av svenska staten garanterat värdepapper	100	100
Svenska kommuner och landsting	50	10
Svenska banker och bostadsfinansieringsinstitut	50	25
Övriga räntebärande papper med rating AAA enligt Standard & Poor's respektive Aaa enligt Moody's	100	100
Övriga räntebärande papper med rating A enligt både Standard & Poor's och Moody's	50	10
Övriga räntebärande papper med lägst rating K1 enl Standard & Poor's med en maximal löptid på 1 år	10	10

Portföljens innehav av räntebärande nominella värdepapper får ha en duration/löptid på högst 5 år. Vid placering i så kallade realränteobligationer gäller dock inte ovan nämnda begränsning i duration.

Räntebärande papper i form av strukturerad produkt kan ingå i portföljen och skall tecknas i svensk valuta med en längsta bindningstid av 15 år. Emittent skall ha en rating för långfristiga skuldförbindelser på lägst A enligt Standard&Poor´s eller A enligt Moody´s.

7.2.6 Aktier och aktierelaterade instrument

Av portföljens placeringar i svenska och utländska aktier och aktierelaterade instrument skall 100 % vara börsnoterade, det vill säga föremål för regelbunden handel på reglerad marknadsplats som är öppen för allmänheten och som står under tillsyn av tillsynsmyndighet. Vid nyintroduktioner kan avsteg från börsnotering göras under förutsättning att aktierna enligt introduktionsprospektet har för avsikt att omgående börsnoteras.

För utländska aktier i ett enskilt bolag är gränsen för placering maximalt 10 % av aktier i utländsk valuta.

Limit av totala aktievärdet

Aktie noterad på	Max	Min	Maximal per emittent
A-lista motsvarande	100 %	60 %	10 %
O-lista, övriga	40 %	0 %	10 %

Om en aktie väger tyngre än 10 % av Stockholmsbörsens SAX-index får kommunen maximalt placera 15 % av aktieandelen i denna aktie.

7.2.7 Likvida medel

Likvida medel definieras som medel på bankräkning, depåkonto samt dagsinlåning. Övrig tidsbunden inlåning hänförs till räntebärande värdepapper vid beräkning av tillgångsslagens andelar enligt avsnitt 7.2.3.

7.2.8 Värdepappersfonder

Placering får ske i andelar i värdepappersfonder vars placeringsinriktning i allt väsentligt

överensstämmer med bestämmelserna i denna placeringspolicy och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ i EU-land.

7.2.9 Beräkning av portföljvärde och limiter samt över- eller underskridande av limiter

Vid beräkning av portföljens värde och av limiter, skall portföljens tillgångar värderas med ledning av gällande marknadsvärde. Om marknadsvärde saknas får förvaltaren fastställa värdet.

Om limit överskrids ska tillgångarna avyttras i motsvarande mån så snart det lämpligen kan ske, varvid särskild hänsyn ska tas till den risk som överskridandet innebär för portföljen som helhet. Motsvarande gäller om limit underskrids, varvid tillgångar anskaffas så snart det lämpligen kan ske. Ekonomichefen skall rapportera över- respektive underskridande till kommunstyrelsens arbetsutskott, med beskrivning av orsaken till förändringen samt förslag till åtgärd. Om extern förvaltare anlitas skall över- resp underskridande av limiter enligt förvaltningsuppdraget rapporteras till ekonomichefen, med beskrivning av orsaken till förändringen samt förslag till åtgärd.

7.2.10 Extern förvaltare

Beslutar kommunstyrelsen att anlita extern förvaltare av hela eller delar av portföljens tillgångar gäller att

1. förvaltaren ska vara ett värdepappersinstitut som har finansinspektionens tillstånd för förvaltning av någon annans finansiella instrument, enligt 1 kap 3 § p. 4 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse, eller utländsk institution som har tillstånd liknande det som anges ovan och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ
2. sådant uppdrag ska grundas på skriftligt avtal

7.2.11 Försäkringsinstrument/riskhantering

För att effektivisera förvaltningen och i syfte att öka avkastningen eller kurssäkra en placering får portföljens förvaltare nyttja derivatinstrument, det vill säga optioner, terminer och swapavtal (utbytesavtal), avseende värdepapper, i vilka portföljen är tillåten att placera medel, eller index avseende sådana värdepapper. Positioner i dessa finansiella instrument kan medföra ett ökat risktagande jämfört med direkt placering i aktuellt värdepapper, om positionen ej avser att kurssäkra en befintlig placering. För att minska dessa risker gäller följande begränsningar.

1. Allmänt

Handel och instrument i detta avsnitt får inte ske på sådant sätt, att portföljen avviker eller efter lösen eller motsvarande kommer att avvika från reglerna i denna placeringspolicy.

2. Motpart

Kraven på motparter enligt avsnitt 7.2.12, punkterna 3 och 4 uppfylls.

3. Krav på innehav av värdepapper

Förvaltaren får ej förvärva säljoptioner eller utfärda köpoptioner eller låna ut eller sälja värdepapper på termin, i större omfattning än vad som motsvarar portföljens innehav av sådana värdepapper. Leveranskapacitet ska behållas genom innehav av nämnda värdepapper under derivatets hela löptid.

Limiten inkluderar även indexbaserade instrument. Limiten beräknas på det totala marknadsvärdet av aktuell delportfölj. Föra att sådant instrument ska vara tillåtet i förvaltningen gäller dock, att det finns en rimlig överensstämmelse mellan de värdepapper på vilka instrumentet baseras och portföljens innehav av värdepapper.

4. Krav på likvida medel

Avtal som i praktiken innebär att portföljen är belånad får ej ingås. Köp av köpoptioner, utfärdande av säljoptioner och köp av värdepapper på termin får ske endast under förutsättning att erforderliga likvida medel för att infria avtalet finns tillgängliga under derivatets hela löptid.

5. Utfärdade säljoptioner

För utfärdade säljoptioner gäller - förutom kravet på likviditet i punkt 4 - att dessa inte får nyttjas i större omfattning än att, vid varje tidpunkt, högst 10 procent av respektive delportföljs marknadsvärde tas i anspråk vid infriandet av förpliktelserna.

6. Erlagd premie

Det totala anskaffningsvärdet (erlagd premie) för optioner får, vid varje tidpunkt, ej överstiga 10 procent av respektive delportföljs marknadsvärde.

7. Beräkning av limiter

Vid beräkning av limiter för tillgångsslag (enligt avsnitt 7.2.3.) och enhands engagemang (enligt 7.2.5. och 7.2.6.), gäller de grunder för värdering och sammanräkning respektive avräkning som stadgas i tabellen nedan.

Köpt köption	Värderas till optionens marknadsvärde. Sammanräknas med aktuell delportfölj och befintligt innehav av underliggande tillgång, vid beräkning av limiter för tillgångsslag och enhandsengagemang.
Köpt säljoption	Värderas till optionens marknadsvärde. Får ej avräknas från aktuell delportfölj eller befintligt innehav av underliggande tillgång, vid beräkning av limiter för tillgångsslag och enhandsengagemang.
Utfärdad säljoption	Värderas till lösenpris multiplicerat med antalet av underliggande tillgång. Sammanräknas med aktuell delportfölj och befintligt innehav av underliggande tillgång, vid beräkning av limiter för tillgångsslag och enhandsengagemang.
Utfärdad köption	Värderas till optionens marknadsvärde. Får ej avräknas från aktuell delportfölj eller befintligt innehav av underliggande tillgång, vid beräkning av limiter för tillgångsslag och enhandsengagemang.
Köp termin	Värderas till det förutbestämda priset multiplicerat med antalet av underliggande tillgång. Sammanräknas med aktuell delportfölj och befintligt innehav av underliggande tillgång, vid beräkning av limiter för tillgångsslag och enhandsengagemang.
Såld termin	Värderas till det förutbestämda priset multiplicerat med antalet av underliggande tillgång. Avräknas från aktuell delportfölj och befintligt innehav av underliggande tillgång, vid beräkning av limit för tillgångsslag och enhandsengagemang.

Swap avtal	Den position som avtalet har genererat anses ingå i Portföljen.
Avtal om utlåning	De utlånade tillgångarna anses ingå i Portföljen.

Dessa begränsningar innefattar inte aktieindexobligationer.

7.2.12 Motparter

Godkända motparter vid transaktioner med portföljens tillgångar är

1. värdepappersinstitut som har Finansinspektionens tillstånd för handel med finansiella instrument för annans räkning i eget namn, enligt 1 kap 3 § p. 1 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse
2. utländska institutioner som har tillstånd liknande det som anges i punkt 1 och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.
3. handel med options- och terminskontrakt får endast ske
  - a/ om kontrakten är föremål för clearingverksamhet hos en clearingorganisation, som står under tillsyn,
  - b/ om avtal tecknas på för branschen sedvanliga villkor med värdepappersinstitut, som står under tillsyn enligt punkt 1 ovan, eller med utländskt finansinstitut, som står under tillsyn enligt punkt 2 ovan
4. värdepapperslån får endast lämnas på för branschen sedvanliga villkor mot betryggande säkerhet till eller genom förmedling av värdepappersinstitut, som står under tillsyn enligt punkt 1 ovan, eller utländskt finansinstitut, som står under tillsyn enligt punkt 2 ovan.

Transaktioner skall ske enligt principen betalning mot leverans. Undantag från denna princip är tillåten vid tillfällen då det normala förfarandet är ett annat, exempelvis vid nyemissioner.

7.2.13 Förvar

Portföljens tillgångar ska förvaras hos värdepappersinstitut som har finansinspektionens tillstånd att ta emot värdepapper för förvaring, enligt 3 kap 4 § p. 2 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse. Andelar i värdepappersfonder registreras dock normalt hos fondbolaget, utan leverans till värdepappersinstitutet.

7.3 Uppföljning och rapportering

7.3.1 Syfte

Det övergripande syftet är att kontrollera att pensionsmedelsförvaltningen har skett i enlighet med principerna om god avkastning och betryggande säkerhet och att medlen inte använts på ett sätt som står i strid med den kommunala kompetensen enligt kommunallagen. Syftet är också att ge kommunen en sådan information om de placerade medlens avkastning och riskexponering, i relation till denna finansiella policy, att åtgärder kan vidtagas vid eventuella avvikelser.

7.3.2 Allmänt

Samtliga personer och parter delaktiga i arbetet med medelsförvaltning i enlighet med denna finansiella policy skall omedelbart rapportera om händelser som inte kan betraktas som normala i placeringsverksamheten. Om händelsen inträffar hos uppdragstagare så måste rapport omedelbart lämnas till uppdragsgivaren.

7.3.3 Extern rapportering

Respektive medelsförvaltare skall en gång per månad lämna en rapport till kommunens ekonomichef. Rapporten skall vara kommunen tillhanda senast den 10:e i respektive månad och innehålla nedanstående uppgifter presenterade sedan uppdragets början, sedan årets början och för föregående månad:

- Marknadsvärdet
- Insatta respektive uttagna medel
- Avkastning
- Avkastning i förhållande till fastställt jämförelseindex
- Förändringar av innehavet under månaden
- De förvaltade medlens tillgångsfördelning i detalj vid senaste månadsskiftet
- Genomsnittlig löptid och räntekänslighet för räntebärande värdepapper
- En skriftlig kommentar över utvecklingen samt en utblick över den närmaste framtiden (kvartalsvis)
- Eventuella avvikelser från placeringsreglerna i denna finansiella policy, avvikelsernas orsak samt vidtagna åtgärder eller förslag till åtgärder
- Eventuella rapporter om onormala händelser i placeringsverksamheten händelsens orsak samt vidtagna åtgärder

7.3.4 Intern rapportering

Kommunens ekonomienhet skall varje månad redovisa uppdragstagarnas rapporter till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Ekonomienheten skall i samband med delårsbokslut redovisa en sammanställning av uppdragstagarnas rapporter till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. I samband med årsbokslutet skall ekonomienheten redovisa en utvärdering av placeringsverksamheten till kommunfullmäktige.

8. DERIVATINSTRUMENT - FÖRSÄKRINGSINSTRUMENT

Finansförvaltningen kan ingå sedvanliga, på de svenska och internationella finansmarknaderna förekommande avtal. Finansiella derivatinstrument, inklusive optioner, får dock endast användas i riskbegränsande syfte inom givna riskbegränsningsregler.

Följande typer av försäkringsinstrument (eller kombinationer av dessa) är tillåtna i syfte att begränsa valuta- och/eller ränterisk.

- Räntheoption
- Valutaoption
- Valutatermin
- Räntetermin
- Valutaswap
- Ränteswap

Som en del av Nykvärns kommuns ränteriskhantering ingår att försäkringsinstrumenten kan ersättas eller överflyttas till andra försäkringsinstrument med syfte att åstadkomma en jämn och stabil räntekostnad över tiden.

Sälj- eller köpoptioner får ej utställas. Instrumenten får enbart användas för att skydda en reell underliggande upplåning av motsvarande belopp och valuta. Godkända motparter framgår av punkt 7.2.12 ovan.

9. ETISKA REGLER

Utöver avvägningen mellan avkastning och risk ska också etiska aspekter beaktas i placeringsverksamheten. Härmed avses att placeringar ej ska ske i företag som kan förknippas med oacceptabla arbetsförhållanden, barnarbete, våld, narkotika, prostitution, eller kriminell verksamhet. Detta iaktas genom att placeringar i normalfall ska ske i

välkända och välrenommerade företag. Inför eventuella placeringar i mindre kända företag ska ambitionen i dessa fall vara att utröna huruvida företaget bedriver någon etiskt tveksam verksamhet. Vid osäkerhet av etiska skäl ska grundregeln vara att avstå från placering. Om placering av misstag skett i oetisk verksamhet ska engagemanget snarast upphöra.

10. ÖVERGÅNGSREGLER

Samtliga tidigare antagna föreskrifter om medelsförvaltningen eller annat område som behandlas i denna policy upphävs.

Kommunfullmäktiges tidigare utfästelser rörande borgensåtagande, upplåning, utlåning eller motsvarande och som genom avtal gäller i förhållande till annan part, förändras ej så länge nu gällande åtagande kvarstår.

Kommunstyrelsens beslut:

Under förutsättning att kommunfullmäktige antar förslaget till Finanspolicy beslutar kommunstyrelsen, enligt punkt 10, om följande anvisningar för den löpande verksamheten.

Ekonomichefens ansvar (front office)

Ekonomichefen ansvarar för att

1. Finanspolicyn efterlevs
2. Finansiella avtal och transaktioner sker inom ramen för Finanspolicyn
3. Initiera och utarbeta förslag till uppdatering av Finanspolicyn
4. Tillse att erforderliga instruktioner finns upprättade för resp medarbetare inom ekonomienheten (back office)
5. Vid tillfälliga avvikelser från finanspolicyn, muntligen informera extern förvaltare per telefon med efterföljande bekräftelse per telefax eller e-mail.
6. Återrapportering sker till kommunstyrelsen
7. Avveckling av externa förvaltare, före avtalstidens slut (beslutas av ekonomichefen efter samråd med kommunstyrelsens ordförande),
8. Delta i ev mellankommunalt finansiellt samarbete i t ex Södertörnssamarbetet i den utsträckning som krävs för att upprätthålla en god kompetens inom finansförvaltningen
9. Rebalanseringskontroll efter samråd med ekonomicheferna i samarbetskommunerna alternativt efter samråd med kommunstyrelsens ordförande

Ekonomienhetens ansvar (back office)

Det är ekonomienhetens ansvar att

1. Administrativt hantera kommunens portfölj
2. Vid varje tillfälle vara beredd att rapportera om portföljens exponering i relation till de fastställda limiterna i detta placeringsreglemente

Utöver ovanstående gäller kommunens ordinarie riktlinjer för ekonomiska transaktioner, attestbestämmelser m fl beslut.

Ordlista

Aktieindexobligation

Obligation vars avkastning är kopplad till utvecklingen av ett aktieindex.

Allokera

Fördela, avsätta tillgångar i ett bestämt syfte.

Courtage

Avgift som tas ut av fondkommissionär för att genomföra en transaktion för en kunds räkning.

Derivatinstrument

Ett instrument vars värde baseras på och följer värdet av en underliggande tillgång till exempel statsskuldsväxel eller aktie. Exempel på derivatinstrument är optioner, terminer och swappar.

Duration

Visar den effektiva löptiden på tillgångarna i en portfölj då hänsyn tagits till kuponger som utfaller under löptiden. Ju högre duration desto större är känsligheten för rörelser i marknadsräntorna.

Index

Ett index visar hur den genomsnittliga utvecklingen för en viss marknad har varit. Genom att jämföra med ett relevant index kan man mäta hur bra en viss fond har utvecklats t.ex. OMXindex.

Obligation

Ett räntebärande värdepapper som ges ut i betydande antal där en andrahandsmarknad finns. Löptid som överstiger 1 år.

Option

Avtal som ger innehavare rätten, men inte skyldigheten, att köpa (köption) eller sälja (säljoption) en viss tillgång till ett förutbestämt pris under en viss förutbestämd tidsperiod. Utfärdaren av optionen har skyldighet att sälja (köptionen) eller köpa (säljoptionen) tillgången.

Rating

En bedömning gjord av kreditvärderingsföretag över sannolikheten att en skuld komma att regleras på den överenskomna tidpunkten. Enligt Standard & Poor's rating innebär AAA den högsta kreditvärderingen. Motsvarande för svenska värdepapper innebär K 1 rating den högsta kreditvärdigheten.

Realränteobligation

En obligation där en del av räntan är fast och en del rörlig. En realränteobligation har ett inbyggt skydd mot inflation. Det innebär att om inflationen går upp räknas även valör upp med lika mycket.

Swapavtal

Ett avtal om att byta betalningsflöden under en viss tid. Swap förekommer i två grundläggande former, valutaswap och ränteswap. En valutaswap innebär att två parter byter valutaexponering med varandra, för att eliminera valutarisk. En ränteswap fungerar på motsvarande sätt genom att två parter byter ränteströmmar med varandra för att ändra den genomsnittliga återstående löptiden utan att påverka kapitalbeloppen.

Statsskuldväxel

Av staten utfärdad räntebärande instrument med kort löptid, högst 360 dagar.

Terminskontrakt

Avtal med skyldighet att köpa eller sälja en viss tillgång till ett förutbestämt pris vid en förutbestämd tidpunkt. Terminskontrakt är förpliktigande för både köpare och säljare vilket innebär att båda måste fullfölja sina åtaganden enligt avtal.